

Att göra ett polisförhör: när osynliga förväntningar blir synliga

Lina Nyroos

Institutionen för kultur och lärande, Södertörns högskola, Lina.Nyroos@sh.se

Hedda Söderlundh

Institutionen för kultur och lärande, Södertörns högskola, Hedda.Soderlundh@sh.se

Samtal i institutionella sammanhang har studerats flitigt, men i en svensk kontext är polisförhör fortfarande ett underbeforskat område – trots att språket kanske är polisens viktigaste verktyg i förhörsrummet, för att t.ex. ställa frågor, konfrontera misstänkt och etablera tillit. Juridiskt regleras förhöret i lag, men dess praktiska genomförande varierar och bygger inte sällan på praxis som etablerats över tid i en viss kontext.

I föredraget presenteras en studie av hur polis, vittne och misstänkt på olika sätt orienterar sig mot, samt synliggör förväntningar på polisförhöret som institutionellt samtal. Materialet består av anonymiserade svenska polisförhör från en förundersökning av ett grovt brott, som analyseras med samtalsanalytiskt ramverk (Sidnell & Stivers, 2013). Studien ingår i projektet *Samspel och interaktion i svenska polisförhör* som finansieras av Vetenskapsrådet [VR 2021–03044].

Analysen visar hur deltagarna synliggör förväntningar kopplade till epistemiska och deontiska rättigheter och skyldigheter (Stevanovic & Svennevig, 2015) genom metakommentarer som rör proceduren. I dessa sekvenser framträder också polisförhörets *skript* (Goffman, 1959) och tillhörande roller, vilka annars behandlas som tyst kunskap i själva förhöret. Ökad kunskap om polisförhörets interaktionella praktiker bidrar till kunskap om polisförhöret som institutionellt samtal. Studier på svenskt material är viktiga för att bidra till internationell forskning inom rättslingvistik. Genom att belysa hur institutionella och kommunikativa mål uppnås i polisförhöret kan polisens arbete förbättras, vilket i förlängningen också bidrar till ökad rättssäkerhet.

Referenser

- Goffman, E. (1959). *The presentation of self in everyday life*. New York: Doubleday.
- Sidnell, J. & Stivers, T. (reds.) (2013). *The Handbook of Conversation Analysis*. Chichester, West Sussex, UK: Wiley-Blackwell.
- Stevanovic, M., & Svennevig, J. (2015). Introduction: Epistemics and deontics in conversational directives. *Journal of Pragmatics*, 78, 1–6.